

Sistemul tactil

Ce este sistemul tactil?

Sistemul tactil este primul sistem senzorial care începe să se dezvolte încă din viața intrauterină și rămâne unul dintre cele mai importante pentru dezvoltarea copilului. Prin intermediul pielii, creierul primește informații despre atingere, presiune, temperatură, durere și textura obiectelor din jur. Aceste informații ne ajută să explorăm mediul, să ne protejăm de pericole și să interacționăm confortabil cu oamenii și cu obiectele din jur.

Atunci când informațiile tactile sunt procesate diferit, copilul poate reacționa mai intens sau, dimpotrivă, poate avea nevoie de mai multă stimulare pentru a le percepe. Acest lucru nu înseamnă că este „răsfățat”, „obraznic” sau „prea sensibil”, ci că sistemul său nervos poate interpreta atingerea într-un mod diferit. Observarea acestor comportamente reprezintă primul pas pentru a înțelege nevoile copilului și pentru a decide dacă este necesară o evaluare de specialitate.

Instrucțiuni

Bifați afirmațiile care descriu frecvent comportamentul copilului (nu doar ocazional). Gândiți-vă la ultimele 3-6 luni și la comportamente care apar în mai multe contexte (acasă, la grădiniță/școală, în parc, la masă etc.).

HIPERSENSIBILITATE TACTILĂ

Îmbrăcăminte

- ☐ Îl deranjează etichetele hainelor.
- ☐ Refuză anumite materiale textile.
- ☐ Se plânge că hainele "înțeapă" sau "zgârie".
- ☐ Preferă mereu aceleași haine.
- ☐ Își scoate șosetele imediat ce poate.

Igienă

- ☐ Spălatul pe cap este dificil.
- ☐ Tăiatul unghiilor provoacă proteste.
- ☐ Tunsul este foarte greu de acceptat.
- ☐ Evită crema sau loțiunile pe piele.
- ☐ Se șterge imediat dacă se murdărește

Joacă

- ☐ Evită nisipul.
- ☐ Evită plastilina.
- ☐ Evită slime-ul.
- ☐ Evită spuma.
- ☐ Evită pictura cu degetele.

HIPERSENSIBILITATE TACTILĂ

Relația cu ceilalți

- ☐ Nu îi plac îmbrățișările neașteptate.
- ☐ Se retrage când este atins.
- ☐ Preferă să inițieze el contactul.
- ☐ Devine iritat în locurile aglomerate.
- ☐ Protestează când alt copil îl atinge.

Alimentație

- ☐ Refuză anumite texturi.
- ☐ Acceptă foarte puține consistențe.
- ☐ Evită alimentele lipicioase.
- ☐ Refuză alimente crocante sau, dimpotrivă, moi.
- ☐ Observă imediat firimiturile sau murdăria pe mâini.

Viața de zi cu zi

- ☐ Își spală foarte des mâinile.
- ☐ Se schimbă imediat dacă se udă.
- ☐ Merge cu grijă pentru a evita murdărirea.
- ☐ Se plânge că îl doare o atingere foarte ușoară.
- ☐ Pare deranjat de senzații pe care ceilalți nici nu le observă.

Hiporeactivitate tactilă

A. Observarea atingerii

- ☐ Pare să nu observe imediat când este atins ușor.
- ☐ Uneori nu răspunde la o atingere ușoară până când aceasta nu este repetată.
- ☐ Are nevoie de o atingere mai fermă pentru a reacționa.
- ☐ Nu pare deranjat atunci când hainele sunt răsucite sau așezate incomod.
- ☐ Nu observă când are mâinile murdare.
- ☐ Nu observă când are fața murdară.

B. Explorarea prin atingere

- ☐ Atinge frecvent obiectele atunci când intră într-un mediu nou.
- ☐ Explorează obiectele mai ales cu mâinile.
- ☐ Îi place să frece diferite suprafețe sau materiale.
- ☐ Petrece mult timp explorând texturile.
- ☐ Își trece mâinile peste pereți, mobilă sau alte suprafețe în timp ce merge.
- ☐ Îi place să bage mâinile în nisip, apă, orez, fasole sau alte materiale.

Hiporeactivitate tactilă

C. Căutarea stimulării tactile

- ☐ Pare să caute permanent experiențe tactile.
- ☐ Îi place să fie îmbrățișat strâns.
- ☐ Solicită masaj sau presiune asupra corpului.
- ☐ Preferă păturile grele sau să fie învelit strâns.
- ☐ Îi place să se joace cu materiale care oferă senzații intense (norozi, spumă, slime etc.).
- ☐ Pare că nu se satură de astfel de activități.

D. Reacția la durere și disconfort

- ☐ Reacționează puțin la zgârieturi .
- ☐ Uneori nu observă loviturile mici.
- ☐ Continuă activitatea chiar dacă s-a zgâriat ușor.
- ☐ Nu pare deranjat de mici iritații ale pielii.
- ☐ Merge mai departe fără să observe imediat un mic disconfort.
- ☐ Părinții observă uneori răni mici înaintea copilului.

**Psiholog clinician Ionela
Ursache**

*Specializări complementare în integrare
senzorială și reflexe primitive*

Programări evaluări:

0752 147 054

Hiporeactivitate tactilă

E. Igienă și activități zilnice

- ☐ Nu este deranjat dacă rămâne murdar pe mâini.
- ☐ Nu pare incomodat de mâncarea rămasă pe față.
- ☐ Acceptă ușor cremele, loțiunile sau spuma de ras (după vârstă).
- ☐ Nu îl deranjează hainele ude pentru o perioadă.
- ☐ Nu observă imediat dacă are ceva lipit pe piele.
- ☐ Rareori se plânge că îl deranjează hainele.

Material realizat de MovaTIS – Integrare senzorială

Bazat pe literatura de specialitate privind integrarea senzorială (Ayres SI®), adaptat pentru părinți.

Acest ghid are rol educativ și nu înlocuiește o evaluare de specialitate. Comportamentele descrise pot avea cauze diferite și trebuie interpretate în contextul dezvoltării fiecărui copil.

Cum interpretezi rezultatele?

Acest checklist este un instrument de observare și are rol exclusiv informativ. El nu stabilește un diagnostic și nu poate confirma sau exclude existența unei desincronizări senzoriale.

Comportamentele descrise pot apărea și în alte etape ale dezvoltării sau pot avea cauze diferite. De aceea, ele trebuie întotdeauna interpretate în contextul dezvoltării generale a copilului și al istoricului său.

Dacă ai bifat un număr mare de afirmații, iar aceste comportamente sunt frecvente și influențează activitățile de zi cu zi, poate fi utilă o evaluare realizată de un specialist în integrare senzorială.

Scopul acestui material nu este de a pune o etichetă copilului, ci de a ajuta părinții să observe mai atent anumite comportamente și să decidă, împreună cu un specialist, dacă este necesară o evaluare.

În spatele fiecărui comportament există un motiv. Înțelegerea lui este întotdeauna primul pas către intervenția potrivită.

MOVA TIS
INTEGRARE SENZORIALA